

CENY PRENUMERATY:

miesięcznej z przesyłką poczt.:
 „Gazeta Poranna“ . . . 20 Mk.
 „Gazeta Wieczorna“ . . . 20 Mk.
 Oba wydania . . . . . 38 Mk.

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPLACONO RYCKALTEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO

1 Mk.

GAZETA**PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokola 4/1 Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5253.

Lwów, niedziela 30 maja 1920

Rok XI

Niemcy przygotowują atak na Polskę! Gwałtowne niżki cen na Zachodzie!

Kolonizacja kresów wschodnich.

Lwów, 29. maja.

Kresy wschodnie były zawsze naturalnym terenem ekspansji ludnościowej i gospodarczej Polski. Rozbiory przerwały kolonizację. Wszelako naturalne warunki ekspansji przez to nie uległy zmianie, gdyż na tych kresach, w szczególności na Polacu i Białorusi ludność była zawsze po ostatnie czasy przed wojną dwa do trzech razy mniej gęsta, niż w Polsce, a własność ziemską była skupiona w latyfundiach. Podczas gdy w Polsce proces rozdrabniania przybrał ogromne rozmiary.

Departament statystyczny zarządu kresów w Warszawie stwierdził obecnie, że wskutek wojny nastąpiło na tych kresach szalone wyludnienie. Tak okręg brzeski naprzykład liczy obecnie zaledwie 21 mieszkańców na kilometr kwadratowy (Królestwo i Galicja przeciętnie 100). Ogromne obszary przemieniły się w pustynie. Na kilometr kwadratowy wypada zaledwie półtora konia i mniej niż jedna krowa. Śmiertelność przerasta urodziny półtora raza.

W tych warunkach podjęcie kolonizacji tych kresów na większą skalę byłoby w pierwszym rzędzie ogromną przysługą oddanej ludności, zamieszkałej te obszary. Dziś bowiem produkcja tych obszarów nie wystarcza na wyżywienie mieszkańców. Kolonizacja taka zatem byłaby nie imperialistyczna, ale filantropijna w przeciwstawieniu do kolonizacji, którą uprawiały Prusy na ziemiach polskich.

Równocześnie szłoby także o wydatniejsze zasilanie rezerwoaru środków żywności i surowców całej Polski z przyległościami.

Niepotrzebujemy dodawać, jak bardzo kolonizacja owych obszarów, podjęta na większą skalę, ułatwiłaby praktyczne przeprowadzenie reformy rolnej. Odpadłoby wówczas przynus przeprowadzania jej na ziemiach rdzennie polskich w tak szybkim tempie, że mogłoby to oddziaływać ujemnie na produkcję wobec powstrzymywania się większych właścicieli od inwestycji i potrzeby wychowywania ludności włościańskiej do intensywniejszej gospodarki.

Już wyżej zaznaczyliśmy, że na kresach wschodnich znaczna część ziemi znajduje się w

(Ciąg dalszy na str. 2-giej).

Nowe zbrojenia Niemiec

celem zaatakowania korytarza polskiego i obszarów plebiscytowych!

Warszawa, 28. maja.

Z bardzo poważnych źródeł otrzymał Wasz korespondent szczegóły o nowych przygotowaniach zbrojnych Niemiec. Wobec zobowiązań przyjętych wobec ententy, Niemcy zbroją się potajemnie, formując nowe wojska nie tylko na terenach graniczących z Polską, ale także wewnątrz kraju. W Prusach wschodnich tworzy się kilkudziesięciotysięczna armia niemiecka, finansowana przez konserwatystów niemieckich i miejscowe władze rządowe. Armia ta ma na celu uderzenie w kierunku korytarza polskiego, a także zaatakowanie terenów plebiscytowych w razie niepomyślnego wyniku plebiscytu dla Rzeszy niemieckiej. Żołnierze

a zwłaszcza oficerowie, którzy dawniej należeli do tzw. wojsk bałtyckich, są rozmieszczeni bądź to jako robotnicy, bądź też jako oficerzyści w dołach junkrów pruskich. Na G. Śląsku w zagłębiu węglowym znajduje się również wielka ilość oficerów niemieckich, pełniących obowiązki buchalterów, urzędników itp. Zarówno żołnierze ci, jak i oficerowie mają broń i mundury ukryte, a wszyscy otrzymali polecenie stawienia się do służby w razie wezwania w przeciągu 24 godzin. Stwierdzono nadto, że na G. Śląsku nadchodzą ciągle przesyły broni ręcznej, karabinów maszynowych i amunicji.

Śląsk woła o ratunek!

Cieszyn, 28. maja.

(PAT.) Dzisiejsze pełne posiedzenie rady narodowej powzięło rezolucję domagającą się od całego narodu polskiego, od rządu i od Naczelnika Państwa,

aby oczy swoje zwrócili ku zachodowi i pośpieszyli z pomocą dla polskiego Śląska, odpowiadającą siłę i powadze polskiej.

ZNIESIENIE CENZURY.

Cieszyn, 28. maja.

(PAT.) Po demonstracyjnym zawieszaniu wychodzą od dwóch dni wszystkie pisma polskie na Śląsku bez poddawania się jednak cenzurze prwencyjnej. Jak słychać protest wniesiony przez delegata rządu gen. Latnika i redaktorów pism polskich, odniósł skutek. Komisja częściowo zmieniła swoje rozporządzenie, a mianowicie o tyle, że pisma, wychodzące w Cieszynie nie podlegają cenzurze czeskiej.

O ZWIĘKSZENIE KONTYNGENTÓW WOJSK KOALIC. NA TERENACH PLEBISCYTOWYCH.

Warszawa, 28. maja.

(Telef.) (m) Na Radzie ambasadorów państw ententy poruszono kwestję zwiększenia kontyngentów wojsk aliantów na północnych terenach plebiscytowych. Marsz. Foch i Cambon wypowiedzieli się za podwyższeniem kontyngentów wojskowych, inni zaś członkowie nie byli wprawdzie przeciwni tej myśli, ale wykazywali trudności praktyczne. Decyzję odłożono do następnego posiedzenia.

Spadek cen na rynkach zagranicznych powszechny!

Warszawa, 28. maja.

(Telef.) (m). Spadek cen na rynkach zagranicznych staje się coraz bardziej powszechny. W Berlinie za owies i owoce strączkowe płać obecnie o 50 proc. mniej, aniżeli płacono z początkiem marca br. Ponadto w Niemczech można stwierdzić spadek cen szeregu artykułów przemysłowych, jak

stali, skóry itp. Rynek żelazny stanowi wyjątek, a ceny podskoczyły w ostatnim czasie znacznie. Jak wiadomo w Anglii spadek cen objął konfekcyjne, żelazo, futra i surowce. W Stanach Zjednoczonych spadły przedewszystkiem ceny bawełny. „American Cotton Association“ usiłuje obniżyć cenę do 47 ct. za funt.

rekach latyfundystów. Zatem i pod względem społecznym kolonizacja tych kresów jak najrychlejsza byłaby bardzo pożądana.

Nie może i nie powinno być mowy o kolonizacji państwowej. Natomiast zawodowe organizacje rolnicze, zarówno w Kongresówce, jak i w Małopolsce, powinny się bezwzględnie zająć stworzeniem instytucji finansowo-parcelacyjnych, któreby zabrały się praktycznie do rozwiązania tego doniosłego problemu — a to mimo wielkich trudności, na jakie akcja taka w obecnych ciężkich warunkach musi bezwarunkowo napotkać.

Z DNIA.

POŻYCZKA ODRODZENIA.

Hej! paskarzu otwórz mieszek,
Gdzieś markowe ukrył raje
Polska ci sposobność daje,
Byś niejeden obmył grzeszek.

Pomyśl czyja to zasługa
Groszolapie obrzydliwy,
Że dotychczas chodzisz żywy,
Chociaż kat na ciebie mruga?

Że opasły kawał cielska
W pachach się labędzich parzy,
Gdy na snu twojego straży
Stoi Straz Obywatelska?

Że za grosz twój, tak plugawy,
Życie daje ci swe dreszcze
I żeś nie zadymał jeszcze
Z bolszewickiej lapy krwawej?

Abyś w lecie chodził w płótnie,
W zimie miał futrzany kołnierz,
Musi dzielny polski żołnierz
W boju krwawić się okrutnie.

Czyliż serce twe nie zmięknie
Kreaturo obrzydliwa?
Oddaj, oddaj część grosiwa,
Póki jeszcze proszą pięknie.

Jeśli zaś w zapamiętaniu
Nie otworzysz kas swych paszczy,
Państwo siłą cię wywłaszczy
Z tego, co ukradłeś draniu.

Nemo.

Propaganda pożyczki polskiej w Ameryce.

Lwów, 29. maja.

(Sp.). Usiłowania Rządu polskiego w kierunku poprawy stosunków naszych finansów drogą pożyczek nie ograniczają się, jak wiadomo jedynie do naszego rynku wewnętrznego. Obok rozpisanej wielkawnie długo i krótko terminowej wewnętrznej pożyczki odrodzenia, poczynił nasz Rząd staranie o zagranicę pożyczki zagranicznej w Ameryce.

Dnia 26-go lutego br. zawarta została między Rządem polskim a narodową korporacją przemysłowo-handlową (Peoples Industrial Corporation), mocą której wspomniane Towarzystwo amerykańskiej podjęło się przeprowadzenia pożyczki pol. w Ameryce drogą emisji obligacji, opiewających na dolary. Obligacje te wpuszczone być mają do wysokości 250 milionów amerykańskich nom. wartości w odcinkach 50, 100 i 500 dolarów, płatnych na okaziciela National City Bank of New York lub w innym banku, lub też Trust Co. w New York w monecie złotej Stanów Zjednoczonych dnia 1. kwietnia 1940. Bony przynosić będą 6 procent rocznie, płatne półrocznie 1-go kwietnia i 1-go października każdego roku, poczynając od 1-go października 1920 r. w monecie złotej. Pierwsza emisja na 50 milionów dolarów powinna być roz-

przedana do dnia 30-go czerwca br., w przeciwnym razie Rząd polski ma prawo rozwiązać umowę z korporacją. Druga emisja na 100 milionów dolarów powinna być rozprzedana do dnia 30-go sierpnia br., trzecia zaś na 100 milionów dolarów do 30 października br.

Udanie się powyższej pożyczki zapewni Polsce poważne kwoty w pierwszorzędnej walucie, a dwudziestyletni okres obrotu obligacji, w ciągu którego niewątpliwie marka polska znacznie się podniesie, umożliwi Polsce spłatę tejże pożyczki na znacznie korzystniejszych warunkach, niżby to nastąpić mogło w chwili obecnej.

Propagandę pożyczki polskiej w Ameryce powierzyło Ministerstwo skarbu polsko-amerykańskiemu Tow. z siedzibą w Warszawie, na którego czele jako prezes honorowy stoi marszałek Sejmu, p. W. Tranpożyński.

Na posiedzeniu organizacyjnym Komitetu propagandy, które odbyło się dnia 3-go maja w lokalu Towarzystwa, powierzono zarządowi Tow. Polsko-Amerykańskiego utworzenie ściślejszego komitetu dla kierowania wszelkimi pracami dotyczącymi propagandy pożyczki polskiej w Ameryce. Komitet ukonstytuował się w dniu 7. maja.

Dla uzyskania skutecznego współdziałania całej Polski w pracach propagandy pożyczki polskiej w Ameryce, Komitet postanowił przystąpić do utworzenia komitetów prowincjonalnych we wszystkich większych miastach Państwa Polskiego. W tym celu członkowie Komitetu pp. M. N. O'Neill, przedstawiciel Narodowej Korporacji Przemysłu i handlu (Peoples Industrial Trading Corporation), instytucji finansowej amerykańskiej, z którą Rząd polski zawarł umowę w przedmiocie wypuszczania pożyczki polskiej w Ameryce oraz R. Poznański i H. Szobelman udaje się w sobotę, 29-go do Lwowa.

Misya amerykańska w Przemyslu.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 27 maja.

W ubiegłym tygodniu przybyła do naszego miasta misya amerykańska, złożona z przewodniczącego majora Fullera, który w zastępstwie Hoovera jest szefem amerykańskiego Wydziału fundacji dla dzieci Europy, z p. Hooverowej, dalej z p. E. Tepping, stojącej na czele szarytek ameryk. z pułkownikowej Barber, żony szefa misji kolejowej ameryk. w Polsce, z Miss. Julii Latop, znanej działaczki humanitarnej oraz Miss Popping, przełożonej misji ratunkowej żołnierza polskiego. Misji tej towarzyszył por. Gwynn, szef akcji BKPD. na wschodnią Małopolską, p. Kozłowska, p. St. Moraczewski nadinspektor PKPD, ponieważ misya ta wracając z lustracji i z górskich okolic zjechała tu tylko na kilka godzin, nie można było zacych gości przyjąć tak, jak pragnęłaby tego tutaj wdzięczna ludność.

Na dworcu przywitał misję kierownik okręgowy PKPD, Ignacy Żukowski, a po złożeniu przez niego sprawozdania z działalności PKPD, w powiecie, urządził tu. Zakład ks. Salezjanów miłą owacy. Orkiestra wych. wanków Zakładu odegrała hymn amerykański i polski, a kierownik Zakładu podziękował misji za pomoc udzielaną ubogiej dziatwie. Tłumy publiczności, które mimo nieporoży i zimna przybyły na dworzec, wzięły siły okrzyki na cześć gości. Major Fuller podziękował imieniem misji w serdecznych słowach za miłą niespodziankę i zapewnił o dalszej pomocy na kampanię zimową.

Minister aprowizacji odwiedzi Przemyśl.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 27 maja.

Wczoraj bawił tu minister aprowizacji p. Śli-

winski i udzielał audyencji w gmachu starostwa. Między innymi przyjął deputację PPS, pod przewodnictwem posła Łafickiego, która złożyła piśmienny memoriał, zawierający żądania klasy pracującej i poparła go ustnymi wyjaśnieniami. Jawiła się też deputacja stanu średniego z pp. Janickim, Thenem i z Tułejem. Minister przyrzekł, że spełni żądania i zapowiedział, że Przemysł będzie bezpośrednio aprowizowany przez Rząd.

W południe zgromadził się przed starostwem tłum ludzi, którzy udządzili demonstrację, wołając: „ohleba!”

Po zwiedzeniu obozu w Pikulcach i Puzapu minister odjechał.

Sigma.

Ze spraw ruskich.

Lwów, 29. maja

DZIAŁACZE UKRAIŃSCY WRACAJĄ DO DOMU.

(zet). „Hromadska Dumka” donosi:

Z rozporządzenia atamana Petlury rząd ukraiński spiesznie powołuje z zagranicy cały szereg działaczy ukraińskich, przebywających poza krajem w różnych sprawach urzędowych. Niektórzy z nich mają stanąć przy pracy państwowej. Z osób tych należy wymienić: dyrektora Banku ukraińskiego Baranowskiego, senatora Szelechina, znanego publicystę D. Doncowa (stał on w latach 1914—1916 na żołdzie mocarstw centralnych. — Przep. „Gaz. Por.”), poetę Olesia, b. komisarza gubernialnego Skorupa, Jolichowskiego, przesa misji dyplomatycznej w Rumunii, K. Macijaszkę i b. ministra handlu Tereszczenkę-Czopińskiego.

ZNIESIENIE ROZPORZĄDZEŃ BOLSZE-WICKICH.

Rada ministrów ukraińskich zniósł wszystkie ustawy i dekrety władz sowieckich na terytorium ukraińskim. Postanowienie to podpisał premier Mazepa, a zatwierdził je ataman Petlura.

SPRAWA MONETARNA NA UKRAINIE.

„Wpered” donosi, że ministerstwo skarbu ukr. wydało rozporządzenie, ustanawiające jako monetę tylko banknoty ukraińskie, wydane przez rząd Ukr. republiki ludowej. Inna waluta traci wartość obiegową.

POSEL WĘGIERSKI PRZY RZĄDZIE UKR.

„Wpered” dowiaduje się, że w tych dniach przybędzie do Winnicy reprezentant Węgier.

NOMINACJE W ARMII.

„Wpered” donosi, że szefem sztabu generalnego armii ukraińskiej został zamianowany gen. Sinkler, a szefem intendatury pułk. Kudriacew.

PODRECZNIKI WOJSKOWE.

„Hrom. Dumka” dowiaduje się, że ukraińskie ministerstwo wojskowe przygotowało do druku cały szereg podręczników i statutów dla szkół kadetkich i całej armii. Termin wydrukowania ich wyznaczono bardzo krótki, żeby móż je oddać zaraz do użytku armii.

„POLACY — NASZYMI SPRZYMIERZENCAMI”.

Wychodzące w Żytomierzu „Ukraińskie Słowo” pisze:

— Z czym przychodzą wojska polskie na Ukrainę? Przynoszą nam one tak dawno upragniony pokój, pragną pomóż nam w zaprowadzeniu porządku w naszej nieszczęśliwej krainie, w zbudowaniu państwa ukraińskiego, iżby naród ukraiński był sam gospodarzem w swojej chacie.

Teraz na ruinach, spowodowanych wojną światową, zbudowali Polacy swoje wiekie, potężne państwo i wystawili zdyscyplinowaną armię, która potrafi w każdej sytuacji obronić własne państwo od wroga wszelkiego.

PAMIĘTAJMY O PLEBISCYTACH!

Datki na plebiscyty przyjmuje Komitet Obrony Kresów Zach., Lwów, pl. Maryacki 10

Jakie będziemy mieć życie z naszym sąsiadem, z Polakami? Polacy nie będą u nas długo siedzieć. Za pół roku, czy za rok, gdy u nas zbuduje się państwo ukraińska i armia, zaprowadzi ład i po-

rzadek, będzie zwołana konstytuanta, — Polacy odejdą do swego kraju, spełniwszy honorowe zadanie dopomożenia drugiemu narodowi w osiągnięciu wolności.

Wszystkie próby sforsowania linii Berezyny udaremnione!

Nad górnym biegiem Berezyny ataki słabną

Komunikat Sztabu generalnego

Warszawa, 28. maja.

Na odcinku między jeziorem Narocz a górną Berezyną słabną ataki nieprzyjacielskie, widocznie paraliżowane wypadami naszych oddziałów. Dalej na południe nieprzyjaciel dążył ponownie do sforsowania linii Berezyny w kilku punktach. Szczególnie silna walka wywiązała się na południe od Borysowa i pod Bobrujskiem. Wszystkie te próby nieprzyjaciela zostały udaremnione.

Na froncie ukraińskim wojska nasze zrezygnym manewrem zdobyły 2 pociągi pancerne bolszewickie, ostrzeliwujące stację Krzyżopole. W kierunku na Korpiścze wzmożona działalność wojsk nieprzyjacielskich.

Na przyczółku Kijowa obustronna akcja oddziałów wywiadowczych.

Kuliński

ZBRODNICZE PLANY UDAREMNIONE.

Mińsk, 28. maja.

(Telef.) (G) „Kuryer Miński“ donosi, że nie wykryta banda zbrojników usiłowała wysadzić w powietrze most kolejowy na rzece Wolczence pod Bobrujskiem. Szkodę natychmiast naprawiono i do przerwy w ruchu kolejowym nie przyszło. Aresztowano natomiast inną bandę, która usiłowała wysadzić most w innym miejscu.

PRASA AMERYKAŃSKA ŻADA POMOCY DLA POLSKI.

Warszawa, 28. maja.

(PAT). Według wiadomości, zaczerpniętych od Amerykanów, prasa w Stanach Zjednoczonych poświęca ogromnie wiele miejsca obecnym stosunkom w Polsce. Opinia w Ameryce domaga się udzielenia Polsce jak najdalej idącego poparcia, motywując to tem, że Polska zasłużyła na pomoc, stawiając mężnie czoło naporowi bolszewickiemu. Prasa podnosi z uznaniem zasługi Piłsudskiego, nazywając go leaderem kierunku narodowego w Polsce i oświadcza, że Polska jest Przedmurzem Europy zachodniej, stawiając tamę przeciw zainwazowaniu bolszewickiemu.

ANG. ZAMIARY WYWARCIA PRESJI NA POLSCE.

Warszawa, 28. maja.

(Telef.) (m) Specjalny korespondent „Vossische Ztg.“ ze Skandynawii donosi, że misja angielskiego Gough, który przybył do Moskwy ma charakter nie tylko informacyjny. General ten posiada pełnomocnictwa szerokie do podjęcia rokowań z rządem sowieckim w sprawach politycznych pierwszorzędnej wagi. Gen. Gough uchodzi za doskonałego znawcę stosunków króśowych i ma doprowadzić do pokoju między państwami króśowymi a Moskwą. Stosowne propozycje są już gotowe w Londynie. Gough ma też wywrzeć presję na rzecz zawarcia pokoju między Rosją a Polską. Lord Curzon polecił gen. Goughowi oświadczyć w Moskwie, że dopiero po zawarciu pokoju z Polską, może Rosja liczyć na wznowienie stosunków handlowych ententy z Rosją. W razie gdyby pokój ten doszedł do skutku Wielka Brytania będzie musiała zastanowić się nad kwestją, czy nie należy Polsce udzielić bezpośredniej pomocy.

Co się dzieje z wojskami ukr.?

Lwów, 29. maja.

KOMENDA ARMII GALICYJSKIEJ ROZSTRZELANA PRZEZ BOLSZEWIKÓW.

(zet) „Chwila“, wychodząca w Winnicy donosi, że bolszewicy rozstrzelali w Kijowie całe do-

wództwo armii ruskogaliczyjskiej z wyjątkiem p. Porajki. Ma to być zamiatło za zabicie 87 komisarzy bolszewickich, o czem piszemy osobno niżej:

WOJSKO RUSKIE STRACIŁO 87 KOMISARZY BOLSZEWICKICH.

(zet) „Hromadska Dumka“ donosi:

Na terytorium, ogarniętem powstaniem od-

je się, że wyszła na przechadzkę ze mną, a w rze czywistości, aby wyrazić się pana językiem, a ona przechadzała się z innymi!... to niedorzeczność!... to niedorzeczność!...

— A może sama!... Niech się pan uspokoi!...

Cóż znaczyły dla mnie te jego słowa: „Niech się pan uspokoi!“... nie mogłem odzyskać równowagi!...

— Wszystko to, doktorze, wydaje mi się okropne!... Czyż możliwym jest, aby to było prawdą a nie samem marzeniem? Czyż może człowiek dokonać tylu rzeczy w chwili, gdy ciało jego pogrążone jest we śnie?

— Drogi panie! odparł dr. Thurel, czyż nie wie pan o tem, że w stanie somnambulizmu n. p. nieuk, głupiec może stać się uczonym mędrce, może przepędzać noce na kształceniu swego wielokątu rozmaitemi literaturami, a nawet na uczeniu się obcych języków! Oto co można robić w stanie śpiącym!

— Co to jest: jego wielokąt?

— Pomówimy o tem innym razem kochany panie, dziś zawiodłoby to nas zbyt daleko...

— Tymczasem jedna tylko rzecz jest dla mnie jasna i zrozumiała, oto, że żona moja dotknięta jest jakąś straszną chorobą!...

— Mój drogi panie, niech pan nie wpada od razu w rozpacz! rzekł lekarz spokojnym głosem.

działów ruskogaliczyjskich przeciw bolszewikom, Galicyjanie zabili 87 politycznych i wojskowych komisarzy.

REJESTRACJA WOJSKA UKRAIŃSKIEGO.

(zet) „Hromadska Dumka“ dowiaduje się, że w Kijowie z rozporządzenia p. Romanowicza zorganizowano biuro informacyjno-regestracyjne dla dokonania spisu oficerów i żołnierzy ukraińskich. Dotąd zarejestrowano ponad 2500 kozaków ukr i oficerów, którzy zostali oddani do rozporządzenia komendanta dywizji ukr. pułk. Bezruczka

GEN. PAWLENKO POŁĄCZYŁ SIĘ Z ARMIĄ UKRAIŃSKĄ.

(zet). W „Hrom. Dumce“ czytamy:

Dnia 5-go maja w okolicy Jampola połączyła się armia Omelianowicza Pawlenki z frontem ogólnoukraińskim. Armia ta, pod wodzą Pawlenki i Tatumuka otrzymała w grudniu ub. r. rozkaz zajścia na tyły bolszewickiego i denkinowskiego frontu.

Do armii była przydzielona redakcja „Ukrainy“, której współpracownicy ułożyli historię całej wyprawy pięciomiesięcznej na tyły nieprzyjacielskie. Armia nie tylko nie straciła swojej zdolności bojowej, owszem powiększyła się, zreformowała, a obecnie, po przyłączeniu się do ogólnego frontu, przedstawia wielką, zorganizowaną siłę. Przy armii byli przez cały czas przedstawiciele rządu ukr., a ostatni miesiąc spędził razem z wojskiem premier Mazepa. Dnia 11-go maja wizytował to wojsko ataman Petlura.

UKR. KOMISARZE PRZY POLSKICH DYWIZYJACH NA UKRAINIE.

(zet) „Probij“ donosi:

Podolski komisarz gubernialny p. Kołodziej przydzielił dla organizacji władzy cywilnej bezpośrednio na terenie przyfrontowym osobnych komisarzy do dywizji polskich, operujących na Podolu. Komisarze ci są też pośrednikami między ludnością a wojskami polskimi. Instytucja komisarzy daje dobre rezultaty i jest bardzo korzystna dla obu stron.

NADESLANE.

Dr. S. OBERLAENDER
ord. w chorobach dróg moczowych, skórnych i wenerycz.
plac Smolki 1a, II. p. 21490

W KRYNICY ordynuje 1076
Dr. Stanisław LEWICKI
b. asystent Kliniki chorób
kobiet. Uniw. lwowskiego

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6. 1801

GASTON LEROUX.

(11)

SKRADZONE SERCE.

POWIEŚĆ.

Z francuskiego tłómaczyła

ZOFIA LEWAKOWSKA.

(Ciąg dalszy.)

— Bo w końcu, jeżeli ona istotnie wyszła z domu, jak wytłómaczy pan to, że opowiada o przechadzkę, którą odbyła razem ze mną? Ja przecież nie opuszczałem domu! ani fizycznie, ani w myśli!

— Mówiłem już panu, odparł lekarz, że w tym wypadku... (powiedział wyraźnie: w tym wypadku!) i to ze spokojem uczonego, powiększonego tem jeszcze moje podniecenie) nie chodzi o stan kateptyczny w ścislem tego słowa znaczeniu, gdyż w takim razie nie przypominałaby sobie tego, co robiła, lecz o „stan hipnozy tępcowej“ z którego wychodzi się niekiedy ze wspomnieniami bardzo wyraźnemi, lecz czasami również ze wspomnieniami niejasnemi!... Tutaj najwidoczniej wspomnienie jest mętne, pomieszane!...

— To znaczy, zawołałem wzburzony, iel zda-

— Choroba myśli może być przez myśl uleczone! Niech więc pan ma zaufanie do mnie i poprowadzi mnie do swej żony...

Kordelia właśnie wstała. Owinięta w kłono, z rozpuszczonymi włosami, z oczyma nabrzmiałemi jeszcze ze snu, stała przed lustrem. Gdy tylko mnie zobaczyła, rzuciła mi się w ramiona, wołając rozradowanym głosem:

— Ach! mój drogi Hektor! mój mąż!

Potem spytała nagle:

— Kto tam jest w sąsiednim pokoju?

W pokoju przylegającym do sypialni Kordelii panowała głęboka cisza. Doktor Thurel stał tam bez ruchu, drzwi zaś były zamknięte... Zdumiony jej zapytanem, nie zdołałem dać jeszcze odpowiedzi, gdy żona moja mówiła już dalej:

— Czy to jeden z twych przyjaciół? czemu mi go nie przedstawił?

Niezwracając uwagi na czas i miejsce, ani na swój niezupełny strój, podeszła pewnym krokiem ku drzwiom, otworzyła je cicho, a ujrawszy obcego mężczyznę we fraku, nie zdziwiła się tem zupełnie, lecz uśmiechając się podała mu rękę.

— Doktor Thurel — powiedziałem... to w istocie mój przyjaciel Kordelio, najlepszy, najpewniejszy z przyjaciół!

(C. d. n.)

Milion dzieci pozbawionych nauki.

Expose oświatowe min. Łopuszańskiego w Sejmie.

Warszawa, 28 maja.

(PAT.). Po odczytaniu interpelacji przystąpiono do porządku dziennego. Bez dyskusji odesłano do komisji ustawę o zmianie cen za dostarczanie energii elektrycznej. Następnie odbyło się pierwsze czytanie ustawy

o budowie publicznych szkół powszechnych.

P. Woźnicki poddając krytyce ustawę oświadcza, że za tą ustawą nawet w pierwszym czytaniu ani on ani jego klub nie mogą głosować. Ks. Lutostawski przemawia za odesłaniem jej do komisji, co też Izba uchwiliła.

Przystąpiono do obrad nad

sprawozdaniem komisji oświatowej

o projekcie ustawy, dotyczącej dotychczasowego ustroju władz szkolnych. P. Rataj, jako sprawozdawca omawia projekt ministerstwa oświaty, który przeprowadza unifikację na polu szkolnictwa i wprowadza decentralizację. Imieniem komisji prosi o przyjęcie ustawy.

Min. Łopuszański oświadcza, że w myśl życzeń komisji przystąpi

do zdania sprawy ze stanu szkolnictwa

i zamiarów mil. oświecenia publ. Mowca najdłużej zajmie się sprawą szkolnictwa elementarnego, na stopniu średniego, a pominięto szkolnictwo zawodowe i wyższe, z tego powodu, iż przy wniesieniu dotyczącej ustawy sprawa tego szkolnictwa będzie wyliczająca omawiana. Szkolnictwem w Kongresówce zarządza bezpośrednio Min. oświaty. W Małopolsce tworska Rada szkolna kraj., w zaborze pruskim ministerstwo tego zaboru, a na ziemiach wschodnich komisarz tych ziem. Kongresówka posiada własny system szkolny, inne dzielnice posiadają się dawnymi systemami rządów zaborczych. Stoiemy

przed problemem unifikacji ogólnego ustroju naszego szkolnictwa.

Zjednoczenie Królestwa i Galicji pod względem szkolnictwa przeprowadza się obecnie intensywnie. W Galicji stan szkol. pogorszył się pod wpływem wojny, zniszczono tam bowiem wiele warsztatów pracy, a pozatem Królestwo i b. zabor pruski odebrały Galicji wiele sił ukwalifikowanych. Obecnie min. wydało zarządzenia uniemożliwiające samowolne przenoszenie się nauczycieli z jednej dzielnicy do drugiej. Minister omawia

poszczególne działy szkolnictwa.

przytaczając szereg cyfr. Królestwo przed wojną, nie licząc dzieci poniżej 10 lat, posiadało przeszło 50 proc. analfabetów, Galicja 40 proc., Księstwo Cieszyńskie 5 proc., a b. dzielnica pruska prawie wcale nie. Po wyjściu Rosjan używła się chęć oświaty. W roku 1918 i 1919 statystyka wykazała wzrost ilości szkół o 5.200, a ilość dzieci w szkołach zwiększyła się o półtora miliona. Razem w całej Polsce mamy 20.000 szkół, 35.000 nauczycieli, dzieci zaś uczęszczających do szkół 2 i pół miliona. Stan jakościowy szkół powszechnych jest niepokojący, głównie w Królestwie. Ujemnym warunkiem naszego szkolnictwa poszechnego jest smutny stan pomieszczeń szkolnych,

np. w Galicji, gdzie szkoły mieściły się w budynkach nieodpowiednich i gdzie wojna stan ten jeszcze bardziej pogorszyła. W Królestwie budynków szkolnych prawie wcale nie ma. Bolączką naszego szkolnictwa jest brak nauczycieli. Stan naszego szkolnictwa jest niezadowalający również i ilościowo. Trzeba wysiłków wielkich całego społeczeństwa, władz szkolnych i nauczycielstwa, oraz wielkiej ofiarności, ażeby stan ten poprawić. Pocięszającym jest fakt, że nauczycielstwo objawia dążenia do kształcenia się i pracuje ideowo.

Program rozwoju szkolnictwa musi być zakreślony na dalszą metę. Ministerstwo nie może się zadowolić szkołą starego typu, która uczyła tylko czytać, pisać i rachować. Ministerstwo pragnie, aby szkoły masze były w całej pełni wychowawcami. Projekt sieci szkół b. Królestwa Ministerstwo już ukończyło. Według tego planu, ilość szkół będzie wynosiła niecałe 10.000, czyli będzie mniejszą o kilkadziesiąt od ilości dotychczasowej. Na-

liczba nauczycieli

będzie trzy razy większą, niż obecnie i wyniesie około 40.000. Ministerstwo prawdopodobnie już w przyszłym tygodniu przedłoży Sejmowi projekt ustawy o zakładaniu i utrzymaniu publicznych szkół powszechnych. Ustawa ta zrywa z przestarzałym pojęciem szkoły ludowej, jako czegoś niższego, jako szkoły czytania i pisanja i dąży do utworzenia jednej dla wszystkich pełnowartościowej szkoły powszechnej. Urzeczywistnieniu tego stoi na przeszkodzie przede wszystkim brak budynków szkolnych w dawnym Królestwie.

Trzeba ich wnieść 9000 wraz z mieszkaniami dla nauczycieli.

Drugą przeszkodą jest brak nauczycieli i nie dość dostateczne ich przygotowanie. To też ministerstwo wzięło w ręce akcję dokształcania nauczycieli przy pomocy tworzenia gminnych bibliotek nauczycielskich, których utworzono w b. Królestwie 1.442. Drugim środkiem są t. zw.

konferencje okręgowe.

Oprócz tego urządzane są kursa wakacyjne ogólnokształcące i dydaktyczne, a wreszcie podjęto akcję celem umożliwienia wybitniejszym siłom nauczycielskim wyższego wykształcenia w zawodzie przy pomocy rocznego kursu pedagogicznego w Warszawie. Jest to akcja dokształcania. Chodzi także o produkowanie nowych sił nauczycielskich. W tym celu trzeba stworzyć około 100 nowych seminariów, które dopiero po latach pięciu dadzą siły wykwalifikowane. Tymczasem w całym państwie

przeszło milion dzieci wcale się nie uczy.

Wobec tego dylematu ministerstwo postanowiło nowych nauczycieli kształcić tylko gruntownie i budować szkoły tylko dobre. By zaś dzieci obecnie nie były pozbawione nauki, trzeba je kształcić do pewnego stopnia poza szkołą, trzeba tworzyć kursa całoroczne albo zimowe. Ministerstwo stoi na tem stanowisku, że trzeba zawód nauczycielski zrobić przyciągającym pod względem materialnym i społecznym. Kwestya uposażenia i niezależnienia nauczycieli od władz administracyjnych jest już przeprowadzoną. Chodzi teraz głównie o stan budynków szkolnych, a szczególnie

o pomieszczenie dla nauczycieli.

Najważniejszą drogą do kształcenia nauczycieli są seminaria, do których będzie przyjmowana młodzież z wykształceniem siedmiu klas szkoły powszechnej. Ponieważ szkół siedmioklasowych mamy dotąd zbyt mało, ministerstwo utworzyło t. zw. preparandy nauczycielskie. Są to szkoły o kursie dwuletnim, przygotowujące materiał do seminariów. Same seminaria mają być pięcioletnie. We wszystkich trzech byłych dzielnicach mamy teraz 66 seminariów państwowych i 36 prywatnych. Cyfry te są bardzo niewystarczające. Poza tą drogą ministerstwo pragnie jeszcze pewien procent abiturjentów szkół średnich wykorzystać dla zawodu nauczycielskiego. Ci przechodziliby na razie roczny kurs pedagogiczny. Obecnie mamy już 2 takie kursy, dające bardzo dobre wyniki. Ministerstwo uważa za swój obowiązek

podnoszenie poziomu szkół

przez wizytację, udzielanie odpowiednich wskazówek, poza tem zaś ministerstwo wzięło w swoje ręce wszystkie egzamina i stawia dla nich odpowiednie wymagania. Matury są zdawane tylko przed komisjami, które w większości wypadków są mieszane. Ministerstwo uważa egzamin maturalny za podrzędny środek pedagogiczny. W normalnych stosunkach

matury nie będą potrzebne.

Już w bieżącym roku w najlepszych szkołach będą one ograniczone. U nas obecnie egzaminy są prowadzone dobrze. Szkolnictwo dźwiga się zwolna. Ministerstwo ogranicza powstanie nowych szkół średnich i zwalcza wszelkie szkoły operetkowe. Zamknięto ich już 30. Po przeprowadzeniu kwalifikacji wszystkich szkół, podzielono je na dwie grupy: instytucje użyteczności publicznej i szkoły nie przynoczące pożytku. Ze szkół dyskwalifikowanych pewna część upadnie, co będzie z korzyścią dla ogółu. Ministerstwo przystąpiło również do stworzenia szkół państwowych w b. Kon-

gresówce. Chodzi głównie o to, aby warstwom niezamożnym dać możność kształcenia się. Szkoły państwowe powstały przez upaństwowienie prywatnych. Liczba uczniów w szkołach prywatnych wynosi 108.000, w tem 30 proc. żydów; dziewczęta wykazują 31.5 proc. Ministerstwo podjęło kroki celem

podniesienia poziomu wykształcenia nauczycieli.

Obliczono, że będziemy potrzebowali corocznie 500 nowych nauczycieli. Czas studium nauczycielskiego na wydziale filozoficznym skraca się do lat 3. Wedle projektu ministerstwa, szkoły średnie obejmować będą 3 typy, t. zw. gimnazja matematyczno-przyrodnicze, gimnazja humanistyczne z łaciną i klasyczne z łaciną i greką. Ministerstwo dąży

do zasadniczego przetworzenia istoty szkoły średniej.

Na pierwszy plan wysuwa się cel wychowawczy, na który się główny kładzie nacisk. Ministerstwo pracuje obecnie nad programem szkół wyższych. Rozwinęło akcję podręcznikową i powołało w Krakowie do życia komisję pedagogiczno-historyczną dla zbadania dziejów szkolnictwa i pedagogiki w Polsce. Minister nie porusza z powodu braku czasu szkolnictwa zawodowego i wyższego i apeluje do Izby o przyjęcie przedłożonej ustawy, która zdejmie z ministerstwa cały ciężar rzeczy formalnych i pozwoli na coraz intensywniejszą twórczą pracę w dziedzinie szkolnictwa.

P. Sołtyk wyraża obawę, czy zamierzenia ministerstwa oświaty będą istotnie wykonane w całej rozciągłości. Wobec zmniejszania się liczby profesorów, a także niedostatecznego wykształcenia wielu z nich, żąda zwalniać od opłat uczniów zdolnych i ubogich, rozciągnięcia większej kontroli nad wykształceniem w szkołach prywatnych.

P. Lutostawski oświadcza się raczej za szkołami prywatnymi, niż za państwowymi, uderza go w sprawozdaniu pominięcie strony moralnej i fundamentu religijnego wychowania, domaga się także unifikacji wychowania młodzieży w całej Polsce, nieużywania szkół jako narzędzia do mieszcchanie misternej walki politycznej.

Dalszą dyskusję w tej sprawie z powodu spóźnionej pory odroczone.

P. Trzcicki jako sprawozdawca komisji dla spraw morskich referuje

ustawę o polskich statkach handlowych morskich.

Ustawę przyjęto en bloc w drugim i trzecim czytaniu. Na tem obrady ukończono. Po odesłaniu szeregu wniosków magłych do odnośnych komisji, odroczone posiedzenie do jutra na godz. 10.30 rano. Na porządku dziennym sprawy dził niezafatwione

PROGRAM LETNIEJ SESJI SEJMOWEJ.

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Program prac letniej sesji sejmowej zapowiada się niezmiernie obficie. Pierwsze miejsce zajmie bez wątpienia projekt konstytucyj. Sekwestr omawiany będzie więcej w komisji aniżeli na plenum. Sporo czasu zająć też może ewentualnie sprawa pokoju. Tak samo uwzględnią program prac ustawy będącej w związku z reformą rolną a również ustawy wykonawcze do konstytucyj. (Nowa ordynacja wyborcza do Sejmu. Są to prace wymagające długiej i żmudnej pracy. Ze względu na wczesne żniwa tegoroczne i konieczność rychłego opuszczenia Izby sejmowej, Sejm zdoła przed ferjami rozpatrzyć zaledwie projekt konstytucyj, o ile zbyt wątpliwa większość nie zahamuje przy którymkolwiek punkcie jego rozpraw.

P. S. L. PRZYŚPIESZY KRYZYS GABINETOWY.

Warszawa, 28. maja.

(Telef.) (m) „Kuryer Poranny“ dowiaduje się, że na odbytem posiedzeniu P. S. L. zapadła decyzja przyspieszenia kryzysu gabinetowego a to wobec pewnego niezadowolenia z niektórych ministrów. Ustalono podobno dewizę gabinetu demokratycznego z udziałem socjalistów i postanowiono odwołać w ciągu dni najbliższych z gabinetu ministrów ludowych Dr. Bardla, Kędziora i podsekretarza stanu Dąbskiego. Informacje te notujemy naturalnie na odpowiedzialność wyrażonej gazety.

**KONIECZNOŚĆ PRZYSPIESZENIA FERII SEJ-
WYCH.**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) W kołach poselskich wyrażają przekonanie, że tegoroczne ferie sejmowe rozpoczną się wcześniej niż w roku ubiegłym. Na konieczność przyspieszenia ferii wpływają oczekiwane w tym roku wcześniejsze żniwa. Posłowie włościanscy, tworzący większość Sejmu, otwarcie zaświadczą, że już z końcem czerwca będą musieli opuścić Warszawę. Z faktem tym liczy się także marszałek Trąpczyński, który projektuje podobno zakończenie sesji sejmowej w czasie między 2 a 9 lipca.

**P. DIAMAND O UDZIALE SOCYALISTÓW W
RZĄDZIE.**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) P. Diamand w rozmowie z dziennikarzami oświadczył: Udział posłów socjalistycznych w rządzie mógłby mieć miejsce tylko na wypadek wejścia na stół Izby poselskiej tak nagłej sprawy jaką jest sprawa pokoju. Rozumie się, że nasza współpraca uzależniona byłaby od utworzenia takiej liczebnej większości w Sejmie, któraby uwzględniła nasze postulaty programowe, a więc poza pokojem, konstytucję demokratyczną, Sejm jednoizbowy, prawodawstwo robotnicze, sekwestr i realizację reformy rolnej.

ZJAZD W SPRAWIE ROLNEJ.

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Thugutowcy zwołali do Warszawy na dzień 15. czerwca zjazd w sprawie rolnej. Zjazd ten ma zgromadzić delegatów z całej Kongresówki. Równocześnie Thugutowcy wydali odezwę, aby włościanie w gminach i powiatach przeprowadzali uchwałę domagającą się od Sejmu przeprowadzenia reformy rolnej według zasad uchwalonych przez większość sejmowej komisji rolnej.

Więci z Warszawy.**ZNIENIENIE ODREBNOSCI POZNAŃSKIEGO.**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Jak słycać istnieje zamiar zniesienia odrębnego ministerstwa dla ziem byłego zaboru pruskiego.

**GEN. HALLER NIE PRZYJĄŁ MANDATU Z RĄK
NAR. DEMOKRACJI.**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Jak się dowiaduje, wybrany do Sejmu z okręgu Pomorskiego generał Józef Haller odmówił kategorycznie przyjęcia mandatu z rąk narodowej demokracji.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE ZEPPELINOWEJ.

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Przybył tu wysoki dygnitarz wojskowy francuski, który ma za zadanie zbadanie na miejscu sprawy przelotu przez Warszawę Zeppelinów niemieckich. Za interesowanie to ententy pozostaje w związku z ostatecznym rozbrojeniem Niemiec, które w myśl odnośnych artykułów traktatu obowiązujące są znieszyć zupełnie swe Zeppelinowe bazy.

DMOWSKI CZŁONKIEM LUENDECYI.

Warszawa, 28 maja.

(PAT) „Kurier Warszawski“ donosi: Dziś rano zjawił się w kancelarii sejmowej poseł Roman Dmowski i zgłosił swoją przynależność do Związku Ludowo-Narodowego.

**DELEGACI INFORMACYJNI W SPRAWACH
PLEBISCYTOWYCH**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) P.P. Reger i Lieberman udali się do Paryża i Londynu celem poinformowania tamtejszych kół lewicowych o stosunkach na Górnym Śląsku i o stosunku P. P. S. o kwestyi wojny i pokoju z Rosją sowiecką.

DELEGAT POLSKI W RADZIE EKONOMICZNEJ

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Jak słycać delegowany zostanie do Rady ekonomicznej, mającej

się zastanowić nad podjęciem stosunków handlowych z Rosją sowiecką attache finansowy poselstwa polskiego w Londynie p. Goldstand. Propozycję w tym kierunku postawił pos. Sapięha.

**PRZYGOTOWANIA DO KONFERENCYI
W SPAA.**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) W ministerstwie spraw zagranicznych odbywają się prace przygotowawcze dla konferencji w Spaa. Jak słycać istnieje zamiar wysłania do Spaa 2 przedstawicieli polskich: z ramienia spraw zagranicznych wyjechałby p. Patek, a z ramienia ministerstwa skarbu p. Grabski.

100.000 MAREK NA KĄPIELE LUDOWE.

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Ministerstwo skarbu przyznało magistratowi m. Krakowa zapomogę w kwocie 100.000 marek na urządzenie kąpiel ludowych i słonecznych na Wiśle.

**I WARSZAWA PODNOSI CENY BILETÓW
TRAMWAJOWYCH.**

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Rada miasta Warszawy uchwaliła na wczorajszym posiedzeniu podniesienie ceny biletów tramwajowych z 1 mk na 2 mk.

WYNIKI KONFERENCYI POLSKO-GDAŃSKIEJ.

Gdańsk, 28 maja.

(PAT). Dziś o godz. 3 popoł. odbyła się pod przewodnictwem p. Towera konferencja między delegacją polską a niemiecką w imieniu Gdańska. Po dłuższej dyskusji postanowiono, iż zbierająca się dnia 14-go czerwca konstytuanta wybierze niezwłocznie komisję, upoważnioną do wypracowania projektu konwencji, a następnie do przeprowadzenia przedwstępnych układów z delegacją polską. Po zakończeniu tych układów powzięta zostanie ostateczna decyzja, ustalająca treść konstytucji w myśl traktatu wersalskiego.

Gdańsk, 28 maja.

(PAT). „Dziennik Gdański“ pisze: Utworzona przez p. Towera rada stanu dla wolnego m. Gdańska powzięła na czwartkowym posiedzeniu szereg ważnych decyzji, a w szczególności co do stanowiska konstytucji wolnego m. Gdańska. Konstytuanta zbierze się po raz pierwszy na zaproszenie nadkomisarza i wybierze z pośród siebie prezydenta, jego zastępcę i sekretarza, oraz ustawi porządek dzienny obrad. W razie przerwy w obradach musi być konstytuanta zwołana na żądanie nadkomisarza i na pisemny wniosek 15 jej członków. Obrady konstytuandy są publiczne. Nadkomisarz, jego zastępca i członkowie rady stanu muszą każdego czasu być dopuszczeni do głosu. Członkowie konstytuandy głosują wedle swego przekonania, wolni od wszelkich instrukcyj. Termin pierwszego zebrania konstytuandy proponowany jest na 14 czerwca.

**O PRZYWRÓCENIE DZIENNEGO POCIĄGU
POSPIESZNEGO NA LINII LWÓW—KRAKÓW.**

Kraków, 28 maja.

(Telef.) (G) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej radca miejski Ostrowski zgłosił wniosek w sprawie przywrócenia dziennego pociągu pospiesznego z Krakowa do Lwowa a radca miejski Adelman wniosek w sprawie otwarcia ruchu kolejowego towarowego w Małopolsce i zaprowadzenia pięciodniowych biletów powrotnych Kraków—Warszawa.

MADESLANE.

„APOLLO“
Nadzwyczajna nowość!
Słynny dramat HAUPTMANA 6 aktów
RÓŻA BERND
w głównej roli ulubiona artystka 1879
HENNY PORTEN

„Marysieńka“ i „Kopernik“

wyświetlają bogatą, burżuazyjną sztukę salonową w 4 aktach p. t.

Mademoiselle CYCLONE

(SZALONA DZIEWCZYNA)

Film wytwórni „MEDUZA“.

1970

Docent Dr. ROTHFELD

powrócił i ordynuje w chorobach nerwowych.

Lwów, ul. Pańska 3.

1964

Kinoteatr „FATAMORGANA“

plac Maryacki 10.

1970

wyświetla obecnie wielki dram. w 5 akt. z prologiem

INDYJSKIE NOCE

Nadto doborowa i arcywesola kom. w 1 akcie p. t.

Zapeszony Rendez Vous.**PO ZAMKNIĘCIU NUMERU.**

INFORMACJE W STYLU „MORGEN ZTG“.

Bytom, 28 maja.

(PAT). Chwilową dywersję na froncie północnym wyzyskują pisma niemieckie do agitacji przeciwko Polsce. Donoszą o upadku Borysowa i Kijowa; zapowiadają upadek Mińska. Oświadczenie ministra Patka o gotowości podjęcia kroków w celu rokowań pokojowych z Rosją, przedstawiła prasa niemiecka jako błaganie Rządu polskiego o pokój. Najnowszy komunikat sztabu generalnego, który mówi o odcięciu wojsk bolszewickich przez wojska polskie na wschodnim brzegu Berezyny, wywołał u Niemców silne zdenerwowanie. Pisma oznajmiają, że należy przeczekać zwrotu ofensywy bolszewickiej.

ARONIKA

Repertuar teatru miejskiego.

W sobotę, 29. maja o godz. 3-ciej po poł. po raz 26-ty „Sulkowski“, trag. w 5 akt. W. Żeromskiego z p. Kozłowskim w roli tytułowej.

W sobotę, 29. maja o godz. 7-mej wieczór „Halka“, opera St. Moniuszki pp. Franciszką Plątonną (po raz pierwszy), Lipowską, Sieroszewskim, Wiklińskim, Jeleńskim i Folańskim.

W niedzielę, 30. maja o godz. 3-ciej po poł. „Noc w Wenecyi“, operetka w 3 akt. J. Straussa.

Repertuar teatru liter. art. „Czwórka“ (Rejtana 3). Program XXIII. od wtorku 25 maja, codziennie o godz. 7.30 wiecz.

Gościnnie wystąpi Jerzego Borońskiego, deklamatora i Ruun Safvety, tancerki klasycznej. — Anda Kitschman i Marek Windheim, w swoim repertuarze. — Paulina Noskowska, piosenki liryczne. — „Subtelna psychologia“, sketch w 1 akcie Wima z Jerzym Borońskim w głównej roli. — Konferuje Zbigniew Orwicz.

Bilety wcześniej u G. Seyfartha (Akademicka 6), zaś od godz. 6 wiecz. przy kasie teatru.

Repertuar teatru wodewilowego (gmach ul. Ossolińskich 16). Dyrektor: Leon Daniluk.

W sobotę, 29. maja „Próba miłości“, operetka W. Rapackiego; „Różnaitości“ revue w 1 odsłonie.

W niedzielę 30. maja „Piękny sen“, operetka L. Falla; „Wesoła Muza“, sketch w 1 odsłonie. „Piękna Lizetka“, operetka komiczna A. Strzyńskiego.

(Bilety wcześniej do nabycia w biurze uczniaków St. Sokołowskiego, ul. Jagiellońska 1. 7).

Repertuar „Chochlika“ w ogrodzie Jezulckim: „Posługacz aktorem“, farsa, „Przy szachach“, sketch, oraz solo wybitnych artystów. — Początek koncertu o g. 6., przedstawienia o 8. wieczorem 1501

Minster Tofczko w Krakowie. Z okazji zjazdu delegatów związku pracowników pocztowych wszystkich ziem polskich oraz poświęcenia sztandaru tuż koła miejscowego, przybędzie do Krakowa dnia 29-go bm. minister poczt i telegrafów L. Tofczko. Posłuchań udziałem będzie w niedzielę w gmachu głównej poczty.

(s-i) **Ulubiency naszej publiczności teatralnej,** artyści dramatyczni p. Barwińscy opuszczają w dniu dzisiejszym deski mińskiego przybytku Melpomeny. Pozostawiają na długo dobrą o sobie pamięć nie tylko jako para utalentowanych artystów, która niosła wysoko sztandar sztuki rzetelnej i z pod niego ani na krok nie zbaczala nigdy, lecz uadło jako para tych, którzy po ruskim zamachu na Lwów chwyliłi za broń, dla odbicia gwałtu, zadanego naszym sercom. Obojga pp. Barwińskim towarzyszą nadal sympatyje Lwowa na nowej drodze ich rozwoju artystycznego, oraz żal prawdziwy, że artystów tej miary nie potrafiano utrzymać u nas i pozwolono na to, ażeby stali się ozdobą innej sceny. Żegnajcie!

Przeciw gwałtom czeskim. Otrzymujemy wiadomość odeszłą: Znałe mordy i gwałty Czechów popełnione stale na ludność polską w Śląsku Cieszyńskim, zniewolili ogół pracowników kolejowych do podniesienia głosu protestu. W tym celu zebrali na wspólnym posiedzeniu delegacji podpisanych organizacji kolejowych, uchwaliłi jednogłośnie wezwać ogół pracowników kolejowych do udziału w dniach najbliższych protestujących wieców w większych środowiskach oraz do udzielenia materalnej i czynnej pomocy przesładowanym na razie przez składanie datków w wysiłku jednorodniowego zarobku na cele plebiscytowe. W niedzielę odbędzie się we Lwowie wiec 30 bm. o 10 przed południem w sali „Sokoła II.“ ul. Kętrzyńskiego 32.

Organizacja pozabory ławskich producentów naftowych. Dnia 18 maja odbyło się we Lwowie w wielkiej sali posiedzeń Izby Handlowej zgromadzenie producentów ropy t. zw. marek specjalnych t. j. ropy zachodniej i wschodnio galicyjskiej pozabory ławskiej.

Na zeromadzenie przybyli liczni, bo 87 proc. ogólnej produkcji pozabory ławsko-Tustanowickiej reprezentujący producenci naftowi ze wschodniej i zachodniej Małopolski. Zebrani jednomyślnie dali wyraz konieczności utworzenia stałej organizacji producentów marek specjalnych z siedzibą i biurem głównym we Lwowie oraz biurem w Warszawie, której zadaniem byłoby reprezentowanie tej produkcji i kopalnictwa wobec Rządu, a w szczególności Państwowego Urzędu naftowego, wobec wszelkich władz, w przemyśle tym ingerujących, wobec przemysłu rafineryjnego oraz wszelkich czynników w przemyśle naftowym zainteresowanych i z nim styczność mających.

Jednym z głównych celów tej organizacji będzie sanacja trudnych warunków tego przemysłu z jednej strony, z drugiej zaś pozostawanie w ścisłym kontakcie z Państwowym Urzędem Naftowym, który okazując bardzo wiele dobrej woli i życzliwości dla przemysłu naftowego, potrafiłby ze swoim obecnym szefem stanąć na wysokości swego zadania także i co do marek specjalnych, gdyby miał do swej stałej dyspozycji miarodajną i kompetentną, t. j. reprezentującą bardzo znaczną większość produkcji i kopalnictwa marek specjalnych, organizację producentów, któraby przy zupełnym wyeliminowaniu prywatnych interesów jednostek, autentycznie informować go mogła o położeniu i potrzebach tego przemysłu, a w razie potrzeby stanęłaby mogła wobec Rządu jako jeden kontrahent, reprezentujący 80 proc. czy 90 proc. produkcji marek specjalnych i produkcyjną tą prawnie dysponującą.

Organizacja zamierza utworzyć specjalne biuro dla komercyjnej sprzedaży ropy swoich członków tak w kraju jak i na eksport za granicę — a to na eksport czy to w stanie surowym, czy też raczej już jako produktu — bez którego producenci naftowi pozabory ławscy nie widzą możliwości nie tylko już dalszego rozwoju ale nawet dalszego istnienia a to, wobec ogromnego wzrostu kosztów produkcji a niskiej (180 Mk.) ceny krajowej. Eksport ten jest tembardziej wskazany, że produkty marek specjalnych są za granicą bardziej poszukiwane i w większej cenie niż produkty ropy bory ławskiej, a produkcja marek specjalnych jest w porównaniu z Bory ławsko-Tustanowicką tak mało, że eksport jej nie może zaważyć na szali ogólnego zapotrzebowania krajowego.

Dla osiągnięcia powyższych oraz innych ogólnych celów, rozwój tego kopalnictwa na oku mających, — zebrani na powyższym zgromadzeniu producenci naftowi uchwalili jednomyślnie utworzyć zrzeszenie pod firmą:

„Związek producentów ropy marek specjalnych we Lwowie“ ze stałym biurem także i w Warszawie i wybrali komitet organizacyjny, uprawniając go do opracowania i zgłoszenia do władzy statutu tego stowarzyszenia.

W skład tego komitetu weszli: 1) Inż. Dunka de Sajo, 2) Dr. Wojciech Dziedzic, 3) Dyr. J. Haase, 4) Dyr. Przybyłowicz, 5) Dr. A. Segal, 6) Inż. Setkowicz, 7) Dr. T. Sienkiewicz, 8) Inż. W. Sulimirski, 9) H. Towarnicki, 10) Dyr. Zawadowski.

O utworzeniu stowarzyszenia uchwalono powiadomić Państwowy Urząd naftowy. Członkiem stowarzyszenia może być każdy przedsiębiorca naftowy będący właścicielem kopalni ropy w zachodniej, środkowej i wschodniej Małopolsce poza Zagłębiem Bory ławsko-Tustanowickim.

Złożenia nowych członków przyjmuje imieniem komitetu organizacyjnego tegoż przewodniczący Dr. T. Sienkiewicz we Lwowie, Romanowicza 5 1939

Obecny program „Czwórki“, cieszącej się wielkim powodzeniem dzięki przebogatej części koncertowej, jakoteż znakomitej farsie, grany będzie jedynie do jutra włącznie. W poniedziałek dnia 30-go maja premiera programu XXIV.

Ekonomista.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 28 maja.

Waluta markowa.

I. Akcje bankowe za sztukę łącznie z kuponem bieżącym.

(Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda).

Bank akc. związkowy IV i V em. 400—30	367.50	—
Bank polski dla rolnictwa, handlu i przemysłu 400—24	427.00	—
Bank hipoteczny galic. 400—23	563.50	—
Bank hipot. ziemny 400—24	359.30	—
Bank powszechny kredytowy 200—10	213.50	—
Bank przemysłowy 400—20	441.00	—
Bank ziemski kredytowy galicyjski 400—30	395.50	—

II. Akcje Towarz. handlowych i przemysłowych.

Tow. akc. browarów lwowskich 500—60	770.00	—
Tow. akc. Chodorów zredukowane 200—0	700.00	—
Tow. akc. febr. kart 200—6	490.00	—
Fabr. cementu „Portland Szczakowa“ 200	—	—
Tow. akc. „Galicya“ 400—100	13300.00	—
Tow. akc. Gafota 200—0	910.00	—
Tow. akc. Górka 200—14	1540.00	—
„Oikos“, zacl. przem. drzewn. 1428—00	3045.00	—
Polska nafta 700	910.00	—
Polskie Tow. handlowe 1200—	392.00	—
Tow. akc. Przeworsk 1000—80	2520.00	—
Tow. akc. Rakszawa 200—13	350.00	—
Zakłady elektr. „Siersza“ 200—6	945.00	—
Gal. Zakł. gór. Siersza 200—00	1491.00	—
Tow. akc. Wang 200—0	—	—
Tow. akc. Zieleniewski 200—10	1505.00	—
Lwowski akc. Zakład zastaw. 400—10	—	—

Liany zastawne za sto kor. (bez kuponu bieżącego)

Bank polski dla handlu i przem. 4 i pół pra.	69.30	70.00
Bank hip. gal. 4 i pół pra.	71.22	71.95
Bank hip. gal. 4 pra.	70.00	70.70
Bank hip. ziem. 4 i pół pra.	70.35	71.05
Bank kraj. gal. 4 i pół pra.	71.40	72.10
Bank kraj. gal. 4 pra.	69.65	70.35
Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół pra.	71.95	72.62
Tow. kred. gal. ziem. 4 pra.	68.60	69.30
Bank kred. ziem. 4 i pół pra.	70.00	70.70

Obligki za 100 kor. (bez kuponu bieżącego)

Komun. Banku kraj. 4 i pół pra.	69.65	70.35
Komun. Banku kraj. 4 pra.	66.32	67.02
Poleje lokal. Banku kraj. 4 pra.	66.32	67.02
Kożyczka kraj. galic. z r. 1893, 4 pra.	67.90	68.60
Pożyczka kraj. galic. z r. 1904, 4 pra.	65.80	66.50
Pożyczka kraj. galic. z r. 1905, 4 pra.	66.80	67.50
Poż. kraj. galic. z r. 1908 4 pra. (szkólna)	66.50	67.20
Poż. kraj. z r. 1913 4 i pół pra.	67.55	68.25
Poż. kraj. z r. 1914 4 i pół pra.	67.90	68.60
Poż. m. Lwowa z r. 1896, 1900, 1911 4 pra.	64.43	65.10

Waluty.

Ruble carskie (po 100)	231.00	245.00
„ „ „ (po 500)	238.00	252.00
„ „ „ drobne	206.50	220.50
Ruble Dumskie (po 1000)	52.50	59.50
„ „ „ „ (po 250)	38.50	39.20
Karbowane (po 1000)	13.00	17.00
Grzywny (po 500 i wyższe)	13.00	17.00
100 franków franc.	1355.00	1505.00
100 franków szwajc.	3360.00	3500.00
1 funt szterlingów	665.00	805.00
1 dolar ameryk.	175.00	189.00
1 dolar kanad.	136.50	150.50
Marki niemieckie po 1000	546.00	567.00
100 marek niem.	532.00	546.00
Lei rumuńskie po 500	330.00	354.00
Lei rumuńskie drobne	265.00	280.00
Liry włoskie	980.00	1120.00
Czeskie korony	385.00	399.00
Korony austr. niem. stempl.	77.00	84.00

Dewizy.

Wypłata dewiz Londyn	665—805
„ „ Paryż	1470—1610
„ „ Zurych	3500—3700
„ „ Praga	434—455
„ „ Wiedeń	108.50—122.50
„ „ Berlin	560—581
„ „ Nowy Jork	178.50—192.50
„ „ Medyolan	1015—1155

Rata bankowa.
topa eskontowa P. K. P. 6%.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 28. maja.

Zywe obroty w walutach i dewizach, w szczególności w dolarach po obniżonym i w markach niemieckich po podwyższonym kursie.

Wczorajsze wiadomości z Warszawy obniżyły wprawdzie początkowo kurs marek i Berlina o kilkanaście punktów, lecz z powodu znacznego popytu cena kupna przewyższyła niebawem wczorajsze notowania.

Podczas gdy w Warszawie płacono za dewizę berlińską maksymalnie 522, u nas osiągnęła 565, a marki były u nas droższe o 70 punktów.

Dewizę na Paryż sprzedawano u nas po kursie warszawskim.

Lei rumuńskie znowu słabsze.

Cion giełdy dzisiejszej stanowiła dewiza na Wiedeń, mimo silnego popytu, brakło w zupełności podaży, ofiarowano niebawale ceny 113 mk. p. za 100 kor., chociaż w Krakowie kupowano ją poniżej 109 mk. p.

Na targu akcyi poszukiwane były akcje Banku hipotecznego po kursie 805 kor.

Usposobienie ożywione, tendencja na ogół zwyżkowa.

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, 28. maja.

Podobnie jak i w dniach ubiegłych ruon w papierach lokacyjnych i akcyach banków i towarzyszt przemysłowych chronicznie słaby, ponadto zniżkowy tak, że nawet akcje P. T. H., które dotychczas stale szły w górę, obecnie spadły o przeszło 30 punktów na sztuce. Kurs ich wynosi w transakcyach 680 w stosunku do 710 w dniu onegdajszym. Również i Siersza spadła o 50 punktów tak, że w transakcyach wynosi kurs 1550. W walutach i dewizach w dalszym ciągu rezerwa. Z rozpoczęciem posiedzenia giełdowego zauważyć się dała znaczna zniżka kursu marek niemieckich, oraz dewizy na Berlin, bo wynosiła blisko 1 koronę na sztuce. Po nadejściu jednak kursów warszawskich, które notowały Berlin i marki niemieckie znacznie wyżej od kursu giełdy krakowskiej, kurs tych i w Krakowie podniósł się, w każdym razie w stosunku do kursu z dnia wczorajszego spadł o 55 punktów.

OBROTY NA RYNKU TOWAROWYM.

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) W branży metalowej rozpoczęło się znowu poszukiwanie igiel, które ponownie podrożały. W dziale nici nie zaszło nic nowego. W dziale trykotarzy tendencja jest trochę słabsza z tego powodu, że po raz pierwszy zjawili się łódzcy fabrykanci, którzy wyrazili gotowość sprzedaży towarów nawet nieco po niższych cenach, ponieważ chcą pobić obroty i dalej produkować. W dziale galanterji żelaznej obroty były bardzo słabe, klientela bardzo nieliczna. Zmiany zaszły jedy nie w dziale szpachtli (topat), których pud doszedł do 580 mk., czyli o 10 pr.—15 pr. drożej. W dziale metalowym, iakkołwiek na rynkach międzynarodowych nowe żelazo i wszelkie metale znowu podrożały. Jasną jest rzeczą, że skoro się na kolei, gdy się otrzymuje wagon towaru poczyną się kontrować każdą skrzynkę i każdą beczkę z osobna, szukając starych odłamków amunicyi, przyczem powstaje manko wynoszące co najmniej 10 pr., cena w takich warunkach w najlepszym razie nie może być niższa i dlatego też notowano zwyżki dla następujących towarów:

- za funt miedzi surowej płacono i żądano 30 do 33 mk.
- za funt rufgussu 28—30 mk.
- za funt blachy miedzianej 60—70 mk.
- za funt ołowiu 17—18 mk.
- za funt blachy cynkowej 20—22 mk., przy bardzo wysokiej tendencji, wszystkich artykułów.

GWALTOWNA BAISSA NA GIELDZIE WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 28 maja.

(Telef.) (m) Po wczorajszej zwyżce na giełdzie warszawskiej nastąpiła gwałtowna baissa, która dotknęła przedewszystkiem waluty. Pod koniec giełdy nastąpiła jednak poprawa. Szczególnie słaba była tendencja dla walut angielskich i amerykańskich. Ruble na ogół nie wiele straciły na kursie. Obróty akcyjami znacznie zmalały, kursa były przeważnie niższe.

W bankowych robiono tylko obroty akcyjami Banku zachodniego po 2000—2100.

- Banku handlowego po 3000.
- Starachowice 10.700—10.500.
- Lilpopy 4550—4780.
- Rudzki 5900.
- Zyrardów 8300.
- Fabryka cukru 4400.
- Towarzystwo żegluga 1600—1500.

Z pośród papierów lokacyjnych listy ziemskie ciekawiejsze, inne bez zmiany. Przy końcu giełdy cokolwiek mocniejsza.

Kronika sportowa.

Lwów, 29. maja.

„Pogoń“ — „Czarni“. Zawody w piłkę nożną między reprezentacyjnymi drużynami obu tych klubów, odbędą się w niedzielę, 30. maja o godz. 5 popoł. na boisku Tow. Zab. Ruch. bez względu na pogodę. Zainteresowanie się temi zawodami jest nadzwyczajne, ponieważ zawody te odbędą się po raz pierwszy od dwu lat. Ostatnie zawody odbyte na boisku Pogoni w r. 1918 zakończyły się zwycięstwem Pogoni. Jakim wynikiem i na czyją korzyść zakończą się zawody niedzielne, dziś trudno przewidzieć, ponieważ oba kluby do walki tej, która zadecyduje o pierwszeństwie w sporcie footballowym we Lwowie, staną w najlepszej obsadzie. Walka ta zapowiada się nadzwyczaj interesująco i niewątpliwie publiczność lwowska przybędzie na boisko gromadnie. L. K. S. „Pogoń“ jak wynika z ogłoszonych we wczorajszych piśmie komunikatów, z godną najwyższego uznania ofiarnością, przeznaczył przypadający mu z tego matchu dochód na cele Towarzystwa Ochrony Młodzieży.

Skład drużyn jest następujący: Pogoni: w bram-

ce: Golda, w obronie: Wójcicki, Piotrowski, w pomocy: Kustanowicz, Szneider, Gulicz, w napadzie: Juras, Batsch, Kuchar W., Garbień, Słonecki. Gracze rezerwowi: Marjón, Chrypiak, Ignarowicz. Czarni: w bramce: Winnicki, w obronie: Hawling, Kowalski, w pomocy: Hauler, Bilor, Scott I, w napadzie: Kopeć I. Fruchter, Scott II, Birnbach, Miller. Gracze rezerwowi: Witkowski, Nedbal, Zelechowski, Kopeć II. Darski. Funkcyę sędziego sprawować będzie kpt. Burford z J. U. C. A. z Krakowa.

Zawody footballowe w Zielone Świąta w Wiedniu:

Amatorzy biją 33 F. C. z Budapesztu 2 : 1. Hertha-Simmering 8 : 0. Rudolfshügel - Wacker 1 : 1. W. A. C. bije Sportklub 2 : 1. Simmering-Wacker 1 : 1, Rudolfshügel-W. A. F. 1 : 1.

Międzynarodowa wystawa lotnicza w Londynie. Od 9. do 20. lipca odbędzie się w Londynie w Olimpia Hall wielka międzynarodowa wystawa lotnicza.

KINO W WYSPY BEZDOMNYCH

(PRZEBUDZENIE)

1831

W głównej roli najwybitniejszy artysta firmy NORDISK Alfred Biletcher. Doskonała gra artystów, przepiękna inscenizacja i reżyserya dodaje dramatu życia i wyrazu głębokiej myśli.

Nadto doborowe uzupełnienie.

POSADY I PRACE

Przyjęć zostaną: 1) zdolna i sumienna osoba do prowadzenia ksiąg kupieckich i do ekspedycji nafty itp., 2) praca s' ożowa do samoistnego prowadzenia sklepu rejonowego naftowego, 3) parobek do ekspedycji i rozwożenia nafty umiejący czytać i pisać. Ulgi w aprowizacji. Od wszystkich pożądana kaucja lub poręka. Własnoręcznie pisane oferty z referencjami i żądają płacą, podać od 6—7 wieczorem: Kallimana główny ślad nafty, benzyny i przyborów do lamp. Lwów, Rutowskiego 22. 1962

Chemik na państwowym stanowisku, przyjmie odpowiednią posadę w fabryce lub innym przedsiębiorstwie, najchętniej we Lwowie. Oferty z podaniem warunków przyjmuje z grzecznością Helena Hubertowa, ul. Pełczyńska 7, II. p. 1895

Leśniczy (dobre świadectwa polecenia), młody, żonaty, dobry rolnik, przyjmie posadę. Łaskawe zgłoszenia T. Edelman, Nikłowice, Sądowa Wisznia. 1931

Zdolny technik dentystryczny poszukuje posady. Admin. „Zdolny Technik“. 1923

Przedsiębiorstwo naftowe we Lwowie przyjmie od 15 czerwca zdolnego buchaltera-korespondenta. Oferty wysyłać Rymanów-Zdrój, Sroczyński. 1893

Buchalterkę i manipulantkę biurową, piszącą biegle na maszynie poszukuje apteka Grodzickich 2. 1878

MIESZKANIA, LOKALI, SKLEPY

Małżeństwo z dorosłym synem poszukuje we Lwowie 3—5 pokoi z kuchnią, łazienką i elektryką. Oferty do Administracji pod „Mieszkanie dla trzech osób“. Czynsz wedle umowy. 1952

Pokój dla dwóch osób dużo słońca, osobny wchód, z dobrym domowym wiktem zaraz do wynajęcia. Obózowa 6, parter na lewo, II. drzwi. 1951

Poszukuję mieszkania o 2 do 3 pokojach, przedpokoju, łazienki, pokoju dla służącego, albo kuchni z centralnym ogrzewaniem. Zgłoszenia: Sroczyński, Ziemialkowskiego 8. 1894

Poszukuję mieszkania o 7 pokojach z przynależnościami i centralnym ogrzewaniem. Zgłoszenia: Sroczyński, Ziemialkowskiego 8. 1892

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Gater z przynależnościami bez silnika popydowego, kupi Jan Stenzel, Rohatyn. 1955

Sprzedam dwa domy mieszkalne, duży ogród, zabudowania gospodarcze, 2 morgi dobrej ziemi i morg łąki. Wiadomość u Trojanowskiego Winniki obok Lwowa. 1953

Kupię fortepian używany, w dobrym stanie, jednej z pierwszorzędnych firm. Dr. Harmelin, Jagiellońska 11 A. 1950

Fortepian znakomity, prawie niegrany, krzyżowy, pianino, fisharmonium sprzedam, Pańska 21. Hanak. 1949

W Poznańskim, Pomorskim i Kujawach są rozmaite majątki rolno-łasołowe i przemysłowe z rozmaitymi wkładami z terminem bardzo krótkim do sprzedania. Bliższe informacje Biuro, Asnyka 8, Lwów. 1947

Kamienicę solidną, nową, dwupiętrową, komfort, Lwów, Lenartowicza, sprzedam za 500.000 Mk. Wiadomość adwokat Tomasiak, Lwów, Szopena 5. 1948

Kupię świtkę i szabę podróżną. ul. Kochanowskiego 1. 16, II. p. 1926

Parcele we Lwowie do sprzedania. Zgłoszenia: Stanisław Abl, magazyn papieru, Legionów 11. 1903

Kupuje powieści polskie, francuskie, niemieckie oraz księgozbiory „Lektor“ Mikołaja 23. 19091

Kosy w większej ilości, cyrkularki we wszystkich wielkościach, kilka skrzyń narzędzi i zorników, sprzeda firma Antoni Halaski, Lwów, Sobieskiego 3. 866

Kucharki „Dyablik“ bez spirytusu, nafty, do nabycia w żelaznych sklepach. 1682

Fiaszki i słoiki apteczne ze szkła białego, w rozmaitych wielkościach, poleca Stanisław Wierzbicki, magazyn porcelany i szkła, Lwów, Halicka 4. 1700

Do sprzedania fortepian krótki, mahoniowy, prawie nowy. Wiadom. od 1—4 Kętrzyńskiego 18, I. p. 1837

Używane sztuczne zęby, pryrozo, złoto, srebro, klejnoty, perły, także zastawione, kupuje, wypłacając najwyższą wartość. Strauch, jubiler, Legionów 29. 1834

ROZMAITE

Panienska znajdzie umieszczenia z całym utrzymaniem, także na krótki czas. Asnyka 6, II. p. na prawo. 1958

Sąd dworski duży, koło Zaleszczyk, zarodził obficie. Do wydzierżawienia zaraz. Wiadomość u Dra Reissa, Słowackiego 8, Lwów, lub apteka w Zaleszczykach. 1954

MEBLE wszelkiej jakości po cenach przystępnych zakupić można u firmy STIL i S. pka Dom meblowy, Lwów, ulica Kazimierzowska 1. 28. 1033

Dla powracających z Ameryki poleca do kupna „Dom transakcyjny finansowych“, Poznań, 27-go Grudnia 1. 7. majątki ziemskie, gospodarstwa, domy, rutyny, tartaki, cegielnie, itp. oraz załatwia wszelkie interesa w zakresie transakcyj finansowych wchodzące. 1124

Młocarnia, lokomobila, pługi motorowe i parowe, brony, kultywatory, siewniki, okazynie do sprzedania. „Pilot“, Lwów, Batorego 4. 1772

M. H. HENNER, zegarmistrz Lwów, ul. Pańska 1. 6. Przyjmuje wszelkie reperacje. — Za złoto i srebro płacę najwyższe ceny. 462

Artykuły kosmetyczne oraz pasty do obuwia „HERPETIN“ sprzedaje hurtownie D. MARKUS, Kódz, Piotrkowska 59, tel. 21-79. Wysyła również pocztą. 1469

Zniszczone **SREBRNE torebki** naprawia systemem zagranicznym **J. A. WOLF** JUBILER I ZŁOTNIK, Lwów, ulica Sobieskiego 2. Kupuje też złoto, srebro i brylanty, płacąc najw. ceny. 1679

Papę dachową najlepszą wagonowo i częściowo oraz inne materiały bud. dostarczają BRACIA MUND ulica Sykatuska. 1800

OBUWIE damskie, męskie i dziecięce najlepszego gatunku poleca znana firma 1906

JAKÓB SCHEIT, Rejtana 4.

NOTARYAT w UHNOWIE poszukuje 1914

tabularzysty biegłego w sprawach spadkowych.

PŁYTY GRAMOFONOWE tanio do nabycia, detalicznie po 25 Mk., hurtownie opust, stare płyty przyjmuje się w Składzie rowerów KATZ, Lwów, ul. Pańska 8 1718

SUBSKRYBUJ CIE

DWIE

POLSKIE

POŻYCZKI

PAŃSTWOWE

KRÓTKOTERMINOWA I DŁUGOTERMINOWA

100 SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH

o ładudze 3 do 4 ton na pełnych gumach pierwszorządnych fabryk jak: BENZ-GAGENAU, HORCH, STOEWER, DIXI, OPEL, DAAG, VOMAG, ARBENZ, BERGMANN, HANSA, LLOYD itd. ma nabytkami do odstąpienia firma: **Techniczny Dom Handlowy „Auto-Star”** Kraków, Sławkowska 33

Maszynki naftowe systemu „PRIMUS”

po Mk. 450 sztuka, poleca firma
ANTONI HALSKI
Lwów, ul. Sobieskiego I. 3. 21690

KURSA JEZYKÓW

ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO, NIEMIECKIEGO, WŁOSKIEGO, POCZĄTKUJĄCE, niższe i wyższe. STENOGRAFIA polska i niemiecka. NAUKA PISANIA NA MASZYNACH.

„ECOLE REFORME”
Lwów, ulica Pańska I. 14. 1591

Za ZŁOTO, SREBRO, Brylanty

najwyższe ceny płaci firma
W. BUSZEK
ul. Akademicka 6. 1245

Każda gospodyni każdy kucharz

używa wyłącznie ekstraktu

WORRI

który wzmacnia wszelkie potrawy i dodaje im wyśmienitego smaku. 1954

Wszędzie do nabycia!

MASZYNISTKA!

lub maszynista na Underwood i do innych robót biurowych otrzyma dobrze płatne, stałe zajęcie u firmy

„PION” ul. Lwowska 1. 48. 1938
Reflektuje się tylko na pierwszorządne siły.

Obuwie białe i irchowe

utrzymuje się trwale śnieżno-białe przez użycie

„BIAŁOBYSKU”

Wszędzie do nabycia:
Dla odsprzedawców **DRANNIER**, Lwów, Paulinów 1 B. Skład: Plac Bernardyński 15. 1937

PLUSKWI!

wytąpić można tylko przez użycie znanego środka

„PLUSKPRECZ”

Wszędzie do nabycia!
Dla odsprzedawców **DRANNIER**, Lwów, Paulinów 1 B. Skład: Plac Bernardyński 15. 1936

Najwyższe

1838 ceny
płacę za

ZĘBY SZTUCZNE

stare połamane
Adr: HOTEL GRAND
ul. Legionów, drugie piętro,
Pokój 16. Od 8 rano do 7 wiecz. bez przerwy

Nawet konkurencji! muszą przyznać, że „ZORZA”

jest to jedyna pasta-krem, która idealnie konserwuje skórę, nadając jej miękkość i połysk — penlewat

ZORZA jest ta jedyna pasta-krem najwyższego gatunku wyrabiana z naturalnych tłuszczów.

ZORZA jest to jedyna pasta przetranszowana, a nadmiar tłuszczu chroni skórę od pękania.

ZORZE wystarczy używać raz na tydzień, pozostałe dni przecierając tylko flanelką.

ZORZA najbardziej zeschłą skórę czyni miękką, elastyczną i wicco trwałą.

ZORZA nawet starej spękanej skórze, po kilkakrotnym użyciu, nadaje wygląd nowoj.

ZORZA chroni skórę od wilgoci i niszczącego działania potu.

ZORZA wyrabiana jest we wszystkich kolorach i nadaje się do farbowania obuwia.

ZORZA jest to jedyna pasta, która została nagrodzona medalem na wystawie „Królestwo Mody”.

ZORZA jest do nabycia we wszystkich składach aptecznych i mydlarniach.

Krajowa Wytwórnia Chemiczna
Warszawa, Ogrodowa I. 46, tel. Nr. 187-94 i 238-90. Przedstawiciel na Lwów:
Troderowicz Weleszczuk i Ska
ul. Sykstuska 14. 1102

AKCYJNE TOW. BANKOWE I KANTORÓW WYMIANY „MERKUR”

ZAWIADOMIENIE.

Na podstawie uchwały nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia naszych akcjonariuszy z dnia 17. b. m. przyznaje się prawo poboru dotychczasowym posiadaczom naszych akcji na mające się wydać

nom. wart. K 40,000.000 — sztuk 100.000 nowych akcji na sztuk 50.000 nowych akcji AKCYJNEGO TOWARZYSTWA BANKOWEGO i KANTORÓW WYMIANY **MERKUR** po K 780 — za każdą akcję.

Na cztery akcje dawne przypada jedna nowa.

Ułamków akcji nie wydaje się.

Równocześnie ze zgłoszeniem prawa poboru, które ma nastąpić między 25. maja a 4. czerwca 1920. pod rygorem utraty tegoż w naszym zakładzie głównym, Wiedeń I., Wollzeile 1.

w naszych filiach: Baden, Berno, Czeska Kamienica, Czeska Lipa, Cieplice, Insbruck, Jablonec, Kraków, Lwów, Liberec, Litomierzyce, Meran, Mödling, Nowy Jiczyn, Pilzno, Praga, Świtawa, Szumperk, Wr. Neustadt, Budapeszt,

w Banku dla Handlu i Przemysłu w Berlinie, Darmstademie i w Frankfurcie n/M., lub wreszcie

w Szwajcarskim Bauku Związkowym w Bazylei

należy złożyć w gotówce po K 780 — za każdą nową akcję z doliczeniem 5% odsetek od kursu emisyjnego od dnia 1. stycznia 1920 do dnia wpłaty. Wydawanie nowych akcji, które partycypują w dywidendzie od 1. stycznia 1920 na równi z dawnymi, rozpocznie się w październiku br.

AKCYJNE TOW. BANKOWE I KANTORÓW WYMIANY **MERKUR**

Przedruku nie płacimy.

1959